

Prošlost pomaže u formiranju budućnosti

Oleg Mandić

novinar, pravnik i publicist
oleg.mandic@ri.t-com.hr

Tema godišnjaka je “Pogled u budućnost”. Mene pak uvjeravaju da pre- više šurujem s prošlošću. I kako sad uskladiti ta dva antipoda? Napisati nešto suvislo bez pada u kontradikciju? Počeo sam analizirati... Poznaju me po Auschwitzu. Potpisao sam sijaset projekata sa predznakom – Antifašizam. A u zadnje sam se vrijeme bavio Mandićima, svojim genetskim stablom i svojim precima sve tamo od početka 19. stoljeća. Reklo bi se da sam zaista zagrezao u vremena kojih, tako rekuć, više nema.

Ali s druge strane nepopravljivi sam optimist. Pozitivizam mi je u krvi. U napola punoj čaši nikada ne zapažam onu praznu polovicu. Mirko, domar opatijske “Zore” mi kaže: *“Svašta ste pregrmjeli u svojih 80 i kusur godina, ali uvijek vas vidim i na televiziji i na cesti sa širokim osmijehom, dobre volje – kako to?”*. I kad bolje razmislim Mirko je u pravu. U svakoj ću nevolji tražiti tračak dobrog. Veselim se onome što će doći – ostalo je to valjda iz logorskih vremena kada si sreću nalazio u tome da živ dočekaš sutrašnji dan. Život dišem punim plućima.

Da, da... Svijetla budućnost u koju smo se kleli u nekim ranijim vremenima, ali i svaka druga, potječe neumitno iz neke prošlosti, a na nama je da najbolje što znamo, izvršimo svojevrsnu selekciju i od prošlosti zadrži-

mo samo ono vrijedno, dobro i lijepo. Nekada će to biti samo uspomena, ali ipak, stečeno iskustvo trebalo bi da nas prati. A o našem umijeću ovisi koliko ćemo količinu tog iskustva uspjeti prenijeti i iskoristiti. Drugim riječima kako ćemo posložiti kockice u našoj glavi.

Ja sam na primjer u tome bio dosta uspješan. Imao sam prekrasan život. I to zahvaljujući Auschwitzu. Tamo sam kao dječak proživio i preživio apokalipsu. A već u tinejdžerskoj sam dobi shvatio da mi se nikada u životu više ne može tako nešto zlog i stravičnog desiti. Sve predispozicije za sretan život bile su tu. Zla je svakako i u mom daljnjem životu bilo. Ali ja ga takvim nisam doživljavao, jer sam ga uvijek uspoređivao s onim već proživljenim – Auschwitzom. Zlo, naime, nije zlo samo po sebi nego zato što ga mi takvim percipiramo. U mom slučaju formula je bila jednostavna: Auschwitz je gornja mjera za Zlo. Preživjevši ju u dobi od 11 godina nije bi-

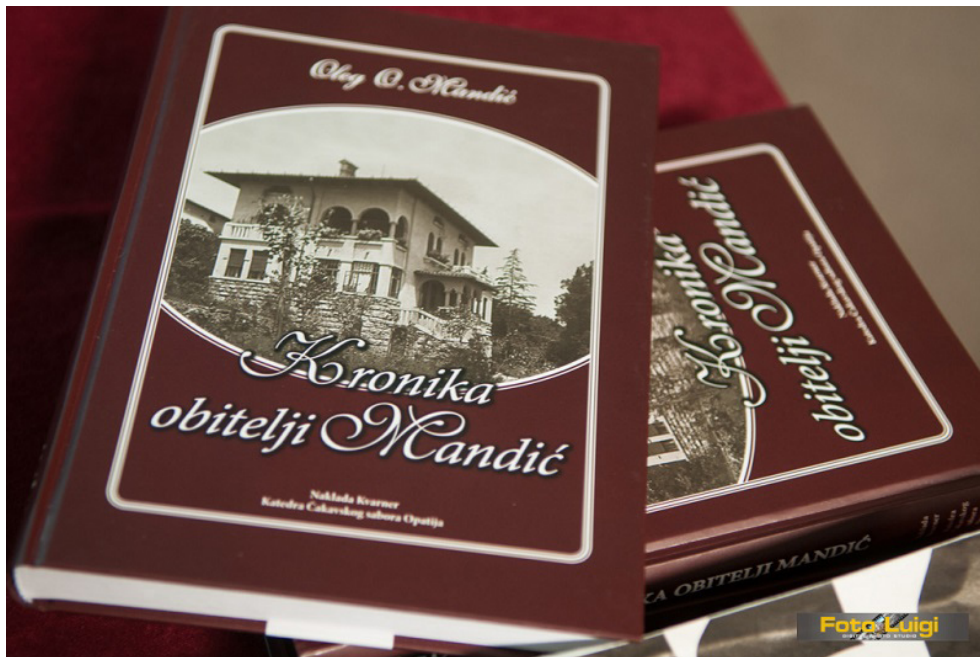
Oleg Mandić i Oleg Mandić ml. na groblju u Voloskom posjetili su grob Mandićevih

lo šansi da mi se išta ružnije više dogodi u životu. Očito sam stečeno iskustvo u ranoj životnoj dobi maksimalno uspješno iskoristio u svom daljnjem životu.

Znanstveni skup o obitelji Mandić

Igrajući na moju sklonost istraživanju prošlosti a računajući i na stano-
vitu slavohlepnost, urođenu u svakome od nas, prijatelj mi Petar Strčić,
uvaženi akademik, pred nekoliko je godina predložio da otrgnemo zabora-
vu niz istaknutih osoba iz moje obitelji – Mandić. Prihvatio sam sa zado-
voljstvom. Smatrali smo da je 2016. godina pogodna za to: 135 je godina od
rođenja dr. Ante Mandića, mog djeda i 110 godina od rođenja mog tate
prof. Olega Mandića.

Kronika obitelji Mandić

*Petar Strčić – zadnja priprema pred
nastup na Znanstvenom skupu*

*Slijeva na Znanstvenom skupu: akademici Mladen Juračić i
Petar Strčić, Gradonačelnik Ivo Dujmić i njegov zamjenik
Fernando Kirigin, te pročelnik PGŽ Goran Petrc*

*S lijeva na prezentaciji: Marija Trinajstić, Petar Strčić,
Oleg Mandić i Franjo Butorac*

Krenuli smo u organizaciju Znanstvenog skupa. Nazvali smo ga “**Mandići – obitelj koja je obilježila jedno povijesno razdoblje**”.

Nosioi hvalevrijednog pothvata bili su Zavod za povijesne i društvene znanosti HAZU u Rijeci s Područnom jedinicom u Puli, Povijesno društvo Rijeka, Muzej grada Rijeke, Državni arhiv u Rijeci, Katedra za društvene i humanističke znanosti u medicini Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci i UABA Grada Opatije. A sve je to omogućilo i financijski popratilo pokroviteljstvo Primorsko-goranske županije te gradova Opatije i Kastva.

U Opatiji u Villi Antonio 14. listopada 2016. uz moderaciju Nevena Šantića čuli smo slijedeće uratke:

- *Matko Mandić (1849-1915) – prosvjetitelj i lučonoša* (Ervin Dubrović)
- *Ante Mandić (1881-1959) – svjetonazorsko formiranje, I. i II. svjetski rat* (Amir Muzur)
- *Ante Mandić – opatijski NOO 1943. i namjesništvo 1944/1946.* (Zrinka Tolić Nikolić)
- *Josip Mandić (1883-1959) – glazbena nota obitelji* (Oleg O. Mandić)
- *Oleg Mandić st. (1906-1979) – život i djelo* (Petar Strčić)
- *Oleg O. Mandić (1933) – život i djelo* (Maja Polić)
- *Oleg Mandić ml. (1967) – kako i zašto sam postao paleontolog* (Oleg Mandić ml.)
- *Žene u obitelji Mandić* (Iva Rinčić)
- *Nespomenuti Mandići – Frane, Igor, Niko, Egon itd* (Neven Šantić)
- Predstavljanje II izdanja knjige “*Kronika obitelji Mandić*” (Franjo Butorac)

Kronika obitelji Mandić

Mjesec dana nakon Znanstvenog skupa održanog 18. studenoga 2016. godine, u okviru Mjeseca Hrvatske knjige, za građanstvo, u Opatiji, organizirali smo prezentaciju moje knjige. Dvorana Kulturnog doma “Zora” bila je puna unatoč katastrofalnoj kiši koja je vani lijevala.

*Dvorana Kulturnog doma "Zora"
pred početak Presentacije Kronike...*

*Pred početak Presentacije – Paolo Palminteri,
Marko Boras Mandić i Oleg Mandić*

Kronika obitelji Mandić je djelo koje sam 2001. godine namijenio uspomeni mojih predaka. Razložio sam razdoblje od 1840. godine do 2001. godine. *Kronika...*, s obzirom na ograničeni interes kod šireg čitalačkog puka za ovu vrst štiva imala je zadovoljavajuću prođu. Zadnjih 5-6 godina nije se više ni u antikvarijatu mogla naći ta knjiga.

Iskoristio sam priliku i za Znanstveni skup o Mandićima priredio Drugo prošireno i dopunjeno izdanje. Dodao sam zbivanja posljednjih 15 godina i 80-tak ilustracija. Ukupno 100 stranica više.

Prezentaciju je organizirala Katedra čakavskog sabora Opatija, a o knjizi su govorili akademik Petar Strčić, autor predgovora u oba izdanja i Franjo Butorac, nakladnik oba izdanja, prvog kao direktor Adamića, Rijeka, a drugog kao vlasnik Naklade Kvarner, Rijeka. Izvatke iz knjige je čitala Marija Trinajstić, a ja sam se fokusirao na dva detalja, po mom mišljenju, manje razumljiva čitaocu: Međurazdoblje slobodne Opatije u okupiranoj Europi iz rujna 1943. i kako to da sam upravo ja od dva milijuna uznika, bio zadnji koji je živ napustio Auschwitz.

Dodatni značaj dodali su svojom nazočnošću zamjenik župana Primorsko-goranske županije Boras Mandić, gradonačelnik Opatije Dujmić koji je ubrao i veliki pljesak svojim improviziranim nadahnutim obraćanjem, njegovi zamjenici Gašparić i Kirigin, pa talijanski generalni konzul Palminteri, predsjednik antifašista Primorsko-goranske županije Tamarut, te brojni uglednici, vijećnici i kulturnjaci.

Knjigu *Kronika obitelji Mandić* moguće je naći u riječkoj knjižari RI-BOOK ili izravnim obraćanjem nakladniku ili autoru.

* * *

Sve izneseno, kako na Znanstvenom skupu, tako i u knjizi, značajan je doprinos svih učesnika da upravo na principima izrečenim na početku ovog članka – na razmatranju prošlosti kroje postulate korisne za budućnost.

*Meditacija na kraju zloglasne željezničke rampe
u Auschwitz-Birkenau (2008.)*

